

3 Cena stała wszędzie
ct. (6 hal.)

PRENUMERATA

w Krakowie i Podgórzu miesięcznie
1 K. 40 k.

za odprawienie do domu dopłać się
30 halercy.

Na prowincji miesięcznie K. 1.50.

Przeznaczone na grzeczność:

1 m. 50 hal., 2 m. 50 al., 1 ro.
miesięcznie.

NOWINY

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH

AGENCJA EKSPEDYKCYJNO

PAWAŁ HANUSIAK 2.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Kraków, ulica Baszowa 1. 7. Telefon 518.
Ekspedycja w drukarni Józefa Flisbora.

Redaktor naczelny:

LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości otnie, telefonizacji i linowemu przy-
maje redakcja (telefon 518) od godz. 7 rano do
godz. 8 wieczorem. Odpowiedz nie zwraca się

„Nowiny“ wychodzą codziennie. — Cena numeru 3 ct. (6 h.) — W poniedziałki i dni poświęczone 2 centy.

Z KRAJU.

Biała, 3 maja. (Święto robotnicze. — Ro-
cznica Konstytucji. — Wybory do sejmu).
Święto robotnicze minęło zupełnie spokojnie,
bez zażerów i bez wrzasków. Praca w fa-
brykach trwała dzień cały, a w pochodzie,
który socjaliści i koniecznie starali się urzą-
dzić, wzięli udział jedynie milicjanci robotnicy
bez zajęcia i kobiety. Dopiero wieczorem
odbyło się liczne zgromadzenie na Blichu w
Bielsku, na którym wygłoszono mowy polskie
i niemieckie i urządzono drugi po-
chód z muzyką, potem robotnicy rozeszli
się do domów.

Tutejsi Polacy obchodzić będą rocznicę
Konstytucji 3-go maja w niedziele wspól-
nym nabożeństwem w kościele parafialnym,
po którym odbędzie się w sali Czysteli pol-
skiej burzasty poranek, urządzony wspólnie
stowarzyszenia polskich stowarzyszeń: Kuła
Pań Czysteli polskiej i Czysteli Pań, „So-
kółka“ i szkoły polskiej. Jest nadzieja, że i
udziałownicy weźmie udział w uroczystości
Tego samego dnia stowarzyszenia białego K
za Pań T. S. L. odbędzie się odejście o K-
stytucji 3-go maja w okolicznych gminach:
Białowież i Lipniku.

Niemcy tutejsi mają kłopot z wyborem
posła do sejmu. Wybory rozpisanie zostały
na 7 czerwca, ale Niemcy nie wiedzą, kogo-
by wybrać. Niemcy nie wyłorzą do polskie-
go sejmu, więc szukają Polaka, a radziby
znaleźć takiego, któryby interesów „der

dentschen Stadt Biala“ nalezycie pilnował.
Mówią o kandydaturach: dra Bindera i bar.
Battaglie, jako mających największe szanse;
ale brak jednak i miejscowych kandyda-
tów.

Jeszcze arekysiągę Rudolf!

Jaka ciemnota panuje jeszcze wśród wło-
dów, o tem świadczy proces wyłożony w
Samborze b. szekretorowi podatkowemu, Jan-
nowi Grucy, oskarżonemu o oszustwo. We
dnie aktu oskarżenia miał misowicie Gruca
w maju 1905 r. zjawić się we wsi Sianki i
wyłudzić od właściciela Dymtra Tryciatny-
ka kwotę 300 koron. Tryciatnikowi przed-
stawił się jako „arekysiągę Rudolf“ i pro-
sił o zachowanie tajemnicy, dyskretnie go
powiadomił, że jedzie „innogito“ po kraju,
by się przekonać, czy ludowi nie dzieje się
zrzywa do strony władz i czy już sprawie-
dliwość nastąpiła na świecie. Tryciatnik uwie-
rzył i wręczył dostojnemu gościowi 300 kor.,
tembardziej, że był na zwrot i wdzięczność.
Rzekomy arekysiągę tymczasem w równie
tajemniczy sposób, jak się przedstawił, w
kilka godzin po odbiorze gotówki zniknął
ze Sianek i dopiero po jakimś czasie został
w pobliskim miasteczku przez Tryciatnika
poznany i aresztowany. Gruca zaprzecza
wszystkiemu.

Konkurs. „Macierze szkolna dla Księstwa
Cieszyńskiego“ rozpisuje konkurs na posadę
sekretarza płatnego towarzystwa. Do posady

tej przywiązana jest płaca 2000 kor. rocznie.
Do obowiązków sekretarza należy cała admi-
nistracja towarzystwa a więc załatwianie
korespondencji i prowadzenie ksiąg rachun-
kowych. Ponieważ są „Macierze“ na do-
pełnienie ważne zadanie oświatowe, preto
niezbędne jest, aby sekretarz płatny s te-
go rodzaju pracą był obznajomiony i jej
ważnością przejęty. Termin zgłoszeń o to
stanowisko do dnia 20-go maja b. r., przy-
czem nadmieniam się, że posada będzie na-
dana na razie przez wylosowanie na rok jeden
od dnia miarowania.

Adres: Zarząd „Macierzy szkolnej dla
Księstwa Cieszyńskiego“. Cieszyń, Dom Na-
rodowy, I p.

Wybory w Królestwie.

Dziwnem i znamieniem urzędzeniem
losu pierwsze wybory z Królestwa do Du-
my odbyły się w rocznicę Konstytucji 3
maja, rocznicę, którą Warszawa uroczy-
ście święciła. Z Warszawy, z Łodzi i gu-
bernij: siedleckiej, lubelskiej, kaliskiej, ra-
domskiej, kieleckiej i piotrkowskiej wy-
brano razem 24 posłów polskich należą-
cych do stronnictwa narodowo-demokra-
tycznego. Z gubernij suwalskiej wybrano
nadto dwu Litwinów. (W telegramach po-
dałmy już nazwiska posłów).

Wybory w Warszawie odbywały się w
sali kolumnowej w Ratuszu, pięknie de-

ZŁODZIEJ.

NOVELA.

Był malarzem.

Jakkolwiek go ojciec ostrzegał, że arty-
ści nie chodzą bez butów, że sztuka nie daje
chleba, nie rzekł się swojego powołania i
czuł w sobie ów święty ogień młodości,
uspasabiający do ofiar i poświęceń, murył o
sławie nieprzypiadającej sobie świetną
przyszłość. Jednakże życie jego nie spo-
czywało na rękach. Nie posiadał żadnych
kapitałów, urządził sobie skromną pra-
cownię w malutkim pokoiu. Za kotłara
stało łóżko, kilka krzesełek, a na środku
prosty stół drewniany. W początku otrzy-
mawczy drobny spadek po rodzicach, na-
rzył o wspanialej pracowni, ale pieniąd-
zy nie łączy i skupując rzeczy zbytkowne,

trzeba sprzedawać potem rzeczy potrzeb-
ne.

Sprzedawał więc co mógł, wyjąwszy o-
braźów.

Sam jeden posiadał wszelkie przyjaciela,
który z nim dzielił dobre i złe losy; był
nim — pieś! Tego sprzedał już nie mógł,
mieszkał w kraju cywilizowanym, żył w
wieku, w którym już nie handlowano ludz-
kimi duszami.

Ze Cesarz. miał duszę, o tem Maks O-
drich, był najmocniej przekonany.

Jakby sarnia, stanął na łapach i oparłszy
się na jego ramionach wpatrywał się w
jego oczy, Maks zdawał się czytać wyraż-
nie w duszy pocziwicie zwierciada. Roz-
mawiał z nim jak z człowiekiem, a Cesarz
słuchał tego z uwagą i niemy ruchem,
szczęściem lub radośnym skłonieniem
dawał odpowiedź.

Już żył ze sobą cztery lata, to jest od

chwili urodzenia się Cezara. Malarz cho-
wał i pieścił go jak ojciec własne dziecko.
Pies rósł i coraz potężniejsze przybierał
kształty. Owey bał się go, a nawet dzi-
lił na jego widok. Jego potężna głowa i
paszczka wyglądała strasznie, tułów i łapy
imponowały siłą. Tylko malarz wie-
dział jak ten straszliwy olbrzym był wier-
nym i przywiązany do niego zwierzę-
ciem.

Cesarz od pewnego czasu stanowią dla
malarza jedyny model; nie posiadał bo-
wiem środków na wynajęcie innego mo-
delu. Malarz i pies byli nierozłączni. Ma-
larz malował psa w rozmaitych pozycjach,
pies figurował na wszystkich jego obra-
zach.

Cesarz, jak mówiliśmy, dzielił życie i los
malarza — niezbyt było karmiony, teraz
przesztawał na resztek rzucanych mu
przez pana. Malarz z przyczyny psa pra-
wie zapomniał o istnieniu ludzi. Właści-

DIWANY PERSKIE, KILIMY, PORTYERY

Dr. Nieć i Ska, Kraków, Rynek gł. 25, (gmach Banku galic.).

korowane; z oranżeryi miejskiej zwieziono najpiękniejsze krzewy i rośliny; rozłożono piękne dywany, stanowiące własność magistratu, ustawiono trybunę dla prezydym, zwieszono klasowe portyery, słowem, rozłożono na tyczenie prezydenta niemal przepych.

W dzień 3 maja miało wyglądać podobnie, jak w dniu 1 maja. Patrole wojskowe, zachowujące się najbrutalniej, krzątały ciagle po ulicach; sklepy były przeważnie pozamykane.

Fakt pomysłowego dokonania wyborów wywołał wielką radość w społeczeństwie, gdyż Królestwo uzyskało teraz jawną reprezentację polityczną.

Papież a ruch kobiecy.

— O —

Jedna z literatek wiedeńskich, panna Kamila Theimerówna, ogłasza w „N. W. Ta-geblatt“ treści swojej rozmowy z Piusem X o ruchu kobiecy.

Ojciec św. — opowiada p. Theimerówna — rozpoczął rozmowę, nawiązując do mojego zawodu.

— Jesteś pani zatem literatką — powiedział. — Tak, potęga pióra jest w dzisiejszych czasach bardzo wielka. — Po krótkiej zaś chwili dodał: — Ale wielka jest tak że odpowiedzialność tych, którzy nie imie rują.

Obchodzący z pierwszego wrastania, oświadczam, że wiele wiernych katolików sąpytuje się, podobnie jak ja, jakie jest stanowisko Ojca św. wobec ruchu kobiecego i czy ten ruch pochwała.

Ojciec św. odpowiedział zaraz na pierwsze pytanie, podkreślając żywym tonem słowa potakujące:

— Ale oczywiście, oczywiście, nie mam nie przeciwko temu ruchowi, o ile nie stoi w kolizji z moralnością chrześcijańską. Kościół katolicki dowala i błogosławi każdy ruch, który ma na celu podnieść intelektualny i społeczny poziom ludzkości. Musimy wszyscy pracować. Ja pracuję również i to na wet bardzo wiele... dlaczegożby zatem kobiety nie miały także pracować.

Wielka stanowczość tej odpowiedzi ośmieliła mnie do dalszego pytania: czy Ojciec św. nie sprzeciwia się studjum kobiecy?

— Ma perche, perche? — odpowiedział Papież — dlaczegożby? Przeciwnie, powinny się oddawać studjum.

Kiedy zapytałam, że sama mam siostrę, która studjuje medycynę, Ojciec św. ciągnął dalej z tem samem ożywieniem:

— To dobrze, pochwalam to, kobiety mogą śmiało studiować wszystko, z wyjątkiem oczywiście teologii. To jest moje zaprzetywanie: niech się bawiała na adwokatów i lekarzy — *avvocatesse e dottoressa* — a szczególnie w tym ostatnim zawodzie. Kobieta, jako lekarka, ma wielkie pole przed sobą do działania, lecząc kobiety i dzieci; może zdiełania na tem polu wiele dobrego. A równie wiele, jako nauczycielka. Już teraz jest pierwszym nauczycielem dziecka, a zatem pierwszym nauczycielem ludzkości. Bez wątpienia powinny kobiety wszystkie uczeniać się o tych działach.

Odpowiedziałam Ojcu św., że pewna liczba pań w Austrii zamierza założyć szkołę ogólną dla kobiet i dziewcząt z intelligenckiego stanu średniego. Ojciec św. nawiał ten zamiar „bardzo roztropnym“ (*molto intelligente*), podkreślając zwłaszcza, że szkoła taka musi bardzo korzystnie oddziaływać na samo zdrowie fizyczne. W ciągu dalszej rozmowy przekonałam się, że Papież ma dobre historie tych szkół, zaczynając od pierwszej podobnej szkoły, założonej przez lady Warwick w pobliżu Londynu, aż do szkoły w Kwidzynie (*Marleneuerder*) i szkoły pod Rzymem. Później Ojciec św. powrócił znowu do głównego tematu rozmowy:

— Jest jedno pole, na którym sily kobiet nie zostały należycie wykorzystane, chociaż mogłyby na niem działać bardzo wiele. Jest to pielęgnowanie ubogich. Do tego zadania należałoby powołać kobiety wszędzie, nawet w publicznych i rządowych instytucjach. Opieka nad ubogimi we wszystkich jej rodzajach jest z natury wybitnie kobiecą, bo czemuż nie być chrześcijańską „Christas“, jeśli nie macierzyństwą w ob szerzającym znaczeniu tego słowa?

Tylko przeciw politycznemu ruchowi ko-

biecemu wystąpił papież z całą stanowczością.

— *Electric deputatesse?* (Wyburczenie, deputowane?) O no! — i podniósł głowę ze znaczącym gestem. — Kobiety w parlamencie? No, tego jeszcze tylko brakowało! Mistrzyni! sami wnoszą tam już dojdą niedogody i sprzeczności — a gdyby jeszcze i kobiety tam się znalazły... *No! no! no!*

Pius X posłada piękny, silny głos barytonowy, a gesty jego zdradzają natychmiast, że pochodzi z północnych Włoch, to znaczy, że wypowiediane zdanie, ile tego potrzeba, podkreśla wymownym ruchem. Mimo to nie porusza nawiązanie rękoma, jak to czynią Włosi z południa. Przy tem ostatnim stole głosem, nadał swym słowom wydatne znaczenie przez podkreślenie ich żywym gestem.

— Pośredni wpływ kobiet także i na politykę — zapewne! Tę konieczność i ja uznaję. Kobiety powinny wyierać wpływ na swych najbliższych, aby przy wyborach oddawali głosy na najodpowiedniejszych, a prawnikarstwu powinny tak wychoćować swych synów, aby nabierali świadomości swych obowiązków obywatelskich. Lecz — bezwarunkowo żadnych kobiet-polityków!

Potem zaczęła rozmowa na teren polityczny. Przy tej sposobności oświadczył Papież, że w zasadzie jest swolennikiem powszechnego prawa głosowania, dodał jednak z naciskiem, że w krajach, zamieszkałych przez różne narodowości o nierównym stopniu kultury, może doprowadzenie tego prawa wywołać poważne niebezpieczeństwa, i dlatego też w tych właśnie krajach może być ono zaprowadzone tylko ze szczególnymi zastrzeżeniami.

W dalszym ciągu rozmowy oświadczył Papież, że obok religijnych i czysto katolickich interesów szczególnie leżą mu na sercu trzy kwestye: sprawa polepszenia bytu klas pracujących, kwestya pokoju powszechnego i ruch przeciwpokojowy.

Na tych trzech polach — mówił Ojciec św. — mogą kobiety skutecznie współdziałać ku chwale Boga i na posytek ludzkości!

Lector.

wie bolesnych od nich doznał cierpień. Dlaczegożby miał ich kochać? Jeszcze w bardzo młodym wieku, w domu ojca, pokochał córkę sąsiada, blade, chorowite stworzenie. Umarła na wychowanie się. Od tego czasu Maks zobowiązał dla przedstawicieli jej płci. Natomiast posiadat wierzne, przywiązane serce, istotę oddaną sobie całkowicie. Dlaczegożby zwierze nie miało także czuć jak człowiek? Czyżby za miłość, za opiekę nie oddaje się wzajemnie całemu życiu swemu panu? Nie wszystkim ludziom można założyć pies nigdy nie zawiedzie naszej ufności. Maks wcale nie przypuszczał, aby się kiedykolwiek miał rozstać ze swoim czworonożnym przyjacielem.

Tymczasem nadszedł taki fatalny dzień. Powoli z trudnością dojeżdżał ten projekt.

Od trzech dni malarz nie nie jadł, o prócz kichu szklankę herbaty i kawałka suchego chleba, którym podzielił się z Cezarem. Za tydzień powinien był ukończyć obrazek przedstawiający wierność psa. Wyobrażał on Cezara, jak podczas powodzi, ratuje dziecko. Wszystkie jego nadzieje, przywiązanie były do owego obrazu. Nie mógł jednak pracować z należytą gorliwością. Przewidywał nawet, że mu się nie powiedzie ukończyć go jak należy. Postanowił on wystąpić na wystawę krajową, o-

statni termin przypadał za dziesięć dni, musiał więc w tym czasie go ukończyć. Niestety, był pozbawiony sił, nie mógł pędzić utrzymać w rękę. A tu znikąd pomocy, ratunku. Próbował wszystkiego daremnie.

Doprowadzony do rozpacz, błędem okiem rozglądał się po pustej pracowni. Zawsze wzrok jego padał na psa.

To był jedyny, cenny skarb, jaki posiadał. Czy rzeczywiście odważyłby się go pozbyć.

Rzeczywistość żelazną koniecznością kuśla go do tego. Zrzekał się nawet dalszego ukończenia obrazu. Teraz jego zawód, ideał jego duszy, zależał od psa.

Zaparcie się, czyni potężnym, mówił sam do siebie.

Rzeczywiście zrzekł się. Rozum zwyciężył, serce uległo. Stało się to pewnej niedzieli. W godzinach przedpołudniowych odbywał się targ na psy. Zdaława się, że Cezar wiedział, dokąd go prowadzi. Od Cezara do czasu spoglądał na swego pana smutnym wzrokiem i skomlał żałośnie.

Nie cierpiał głodu.

Maks Odrich za ostatnie grosze kupił kawał chleba i dał do psu, sam poszcząc. Złoty i wyczerpany z sił, zaletwie mógł zdążyć za psem, który biegł przedem. Malarz marzył, przeczuwał, że pies biegnie, aby

go ratować. Czy jednak wiedział jaki cel ma jego pan!

Rzeczywiście zatrzymał się przed wielkim budynkiem pałnym, którego drzwi stały otworem. Szczęka i jęki docho dzily ze wszystkich stron, skomlały nie- szczerze zwierzęta czekając na kupców.

Maks Odrich założył Cezarowi obrotnę na szyję i wprowadził go do targowej hali.

Ze wszystkich stron zbiegli się do niego kupujący, ofiarując mu bardzo nędzne ceny. Widząc młodego człowieka dumy- ślać się, że nadra doprowadziła go do takiej ostateczności.

Malarz postanowił wyjść, gdy nagle spotkał młodą damę, bardzo pańskiego powierzchności, w czarnej, skromnej sukni; około jej stał zażyły jakby rys jakiegoś smutku czy udręczenia. Postąpiłał za nią lekko trzymając w rękę kosa i sznur.

Na widok Cezara, dama zatrzymała się mocno zdumiona.

— Janie, rzekła, czy to nie nasz biedny Zepha? Możliwyby myśleć, że to on, ale to pomyłka. Po upływie roku straciłam nadzieję odszukania go.

— Kto to wie, czy go jeszcze nie znajdziemy chyba, że został zabity, odparł słuchając.

Dama dała mu znak spojrzeniem, żeby

Co sływać w mieście?

Kraków
5 maja

KALENDARZYK.

Dziś w sobotę Pisma pap. — Jutro w niedzielę Jana. — Pojutrze w poniedziałek Domicii.

Sobota.

Teatr miejski: „Wiele hałasu o nic“, komedia w 5 aktach W. Szekspira.

—O—

Budowa kanału w ul. Rakowickiej. Z powodu budowy wielkiego kanału w ulicy Rakowickiej do Wisły, magistrat Krakowa zarządził, że począwszy od 4 maja 1906 aż do odwołania. ruch wozowy w ul. Rakowickiej, na przestrzeni od rogatki do cmentarza, ma się odbywać tylko w kierunku ku cmentarzowi, w kierunku zaś od cmentarza do miasta, tylko droga poza cmentarzem przez rogatkę Warszawską.

Nad preestreganiem tego zarządzenia będą czuwały organa dyrekcyi policyi i strażnicy, a przekraczający karani będą, grzywną od 2 do 200 kor., względnie areszt.

Komisa gazowe-elektryczna odbyła we czwartek posiedzenie pod przewodn. dra Leo, na którym obradowano nad rozszerzeniem sieci elektrycznej i budową domu dla urzędników gazowni.

Kierownik ministerstwa handlu zamianował p. Maurycego Langrocka w Krakowie, członkiem stałej komisyi dla wartości handlowych.

Stanisław Wyspiański, jak donosi „Nowa Reforma“, powraca powoli do zdrowia i żałuje się znnowo pracami literackimi i malarskimi. W tych dniach ukończył wierszem projekt dramatu Wolera „Zdraćca“.

Majówka? W urzędzie Tow. Weteranów pojechał w ogrodzie p. Miećka na woli Justowskiej w dniu 6 maja b. r. Zabawa rozpoczęła się o 9, południa z łódkami, pościelą i koszem śniadania.

Ruch emigracyjny potęga się z dnia na dzień, a robotnicy wyjeżdżają do Prus tryją

cami, np. przedwczoraj przejechało przez Płaszów 700 robotników. Aresztowano tam znnowu kilku nieprawdopodobnych agentów, którzy namawiali do wyjazdu za granicę włościan i robotników.

Ukradziony przez siostrę Dr Feliksa Lib... majstra szewskiego, zamieszkałego przy ul. Zielonej, przyjechał przed kilku dniami w odwiedziny siostrze jego z Król. Polskiego i skradła mu na odjeździe 2000 kor. Przytrzymaną kłómaczy się, że pieniądze że posiada drugiemu swemu bratu do Królestwa, który pozostaje w nędzy z biedną rodziną, podczas, gdy F. L. nie ma zupełnie dzieci i żyje po kwateraku. Litolewską siostrę przyaresztowano.

Ludzie bestye. W podróży do Ameryki 17-letnia Marya Ślimak, rodem z Rakawicy pow. Łódź, przyjechała do Raciborza, lecz tu została swrócona z drogi, uznana za chorą na oczy przez łamtego lekarza. Wracając do Rakawicy wysiadła w Krakowie z jakimś młodym parobakiem, z którym poszła się podcaś przez podróży i oboje postanowili skorzystać z czasu dzielącego ich od odjazdu podcaś, aby swiadczą Jęzera Podgórze. Gdy się znaleźli koło toru kolejowego w Płaszowie, napadło na nich kilkunastu wódców, z których kilku położyło i odpuściło jej towarzysza, a ją samą zacięgnęli w szatnia i wycisnęli dopuścili się na niej gwałtu; staowiąc opór poranili na całym ciele, poczem uciekli postawiając obłąk swą prawie bez przystojności.

Ślimakówna przyszedłszy po dłuższej chwili do sił, przy pomocy dwóch kobiet udała się do ekspozytury policyi podgórskiej dając znać o napadzie. Zarządzone natychmiast obłąki i kilku sprawców już aresztowano, na innych śledzi policya. Maryę Ślimak umieszczono na ratie w przytułku zakonnice SS. Albertynek na Kasimierzu.

Rozpacz złodziejki. We czwartek po południu na dworcu towarowym kolei północnej koło Krowodrzy weszła na wagon, naładowany węglem, niejaką Regina Kowynowa z Dębni, i korzystając z nieobecności służby kolejowej, zaczęła zrzucać bryły węgla z wozu na ziemię. Praca swą tak była zajęta, że nie spostrzegła nadchodzącego p. Piotra Kucielskiego, ślusarza kolei pół-

nocnej, który przy pomocy przesuwaczy wózków Stanisława Kucielskiego i Józefa Bogusa złodziejki przytrzymał i tymczasowo zamknął w polubskiej budce kolejowej, a równocześnie posłał po policya. Gdy za chwil kilka służba kolejowa zaglądnęła do węgla, co porabia, a postęgiła Kowynowa, wsiadła na swą chustkę. Natychmiast ją odejęto i odesłano do ekspozytury policyi na dworcu kolejowym, skąd komisarz policyi p. Kosteński, po napisaniu protokołu, odesłał ją do aresztów policyjnych.

Kowynowa do kradzieży nie chce się przyznać, choć obok wozu kolejowego znalazłono 50 kg. węgla, przez nią zrzuconych na ziemię. Nie chce również podać nazwisk współników, którzy zbiegli.

Awanturnicy. Przed kilku dniami przybyli spacerem z Krakowa na stacyę kolejową w Płaszowie, dwaj akademicy z R. słuch. medycyny i T. K. słuch. filozofii, obaj z Królestwa Polskiego. Młodzieńcy dobrze pijani poszli wyprawiać gorące sceny i awantury ze służbą kolejową oraz lży publiczność. Aresztowani przez ajenta policyjnego stawiali opór, a nawet pobili go dżitkiewi. Przy pomocy robotników kolejowych odstawiono awanturników do aresztu. W kaźni krwawej medyk wybiłszy szczył i potłukł wszystkie sprzęty i dopiero wzywając napokół się nieco. Sprawa odnawia zostanie do sądu.

Przejechanie. Policya aresztowała 32-letniego wziętego Ślusarza Piotra, który we czwartek wieczorem jechał ciężarnym wozem tuk nieostrożnie i szybko ul. św. Józefa, nie najeżdżał na ślętnego synka p. Emanuela Goldwassera, który dostawał się pod koła wozu doznał ciężkiego pokaleczenia obu nóg.

Zmarli Stanisław Karpiński b. urzędnik Banku hipotecznego, po dłuższej chorobie zmarł w Krakowie, przesyłszy lat 38. Śp. zmarły cieszył się w szerokiej kolebce Krakowa, szczerą sympatya. W sobotę 5 h. m. odbędzie się o g. 9 rano w Krakowie nabożeństwo żałobne w kaplicy cmentarnej, poczem zwłoki żałobne zostaną do grobu tymczasowego, a później przewieszone będą do grobu rodzinnego w Lubelskiem w Królestwie Polskiem.

Odpowiedzi redakcyi. Wzemu Panu T. m. w Krakowie. Fakt opisany niedawno w

prestał mówić, poczem zwróciła się do malarsa, który właśnie około niej się przesunął. Na widok damy, Maks zatrzymał się.

— Czy pozwolił pan, abym się przypatrzyła pańskiemu psu? Rzeka. Wszak pan chceś go sprzedać?

Maks Odrich w miejsce odpowiedzi zdjął z głowy kapelusz, ale nie było to z przyzwyczajenia, tylko widok tej damy uczynił na nim niezwykle wrażenie. Jakis czas trzymał kapelusz w ręku wymawiając z trudnością wyrazy:

— Jestem do tego zmuszony.

Ona poruszyła głową.

— Rzeczywiście śliczne zwierze. Czy mogę zapłacić pana, jak się wabi. Czy nie ma nazwy „Zeppa“?

— Cezar, odpowiedział malarsz.

Głód zawodu pokrył twarz młodzieńczej damy.

— Cezar, rzeka przeciągle, to brzmi prawie tak samo jak Zeppa. Czyś ty poznał Cezarę?

Pies usiadł na tylnych łapach, zwracając głowę ku swemu panu. Na dźwięk swego imienia spojrzął obojętnie na damę, zakomlął żałosnie i znnowu odwrócił się do pana.

— Czy on przywiązany do pana? zapytała dama półgłosem.

— Bardzo przywiązany, przy tych słowach spuścił głowę i zaczął głaskać i pieścić psa.

— Dla czego chcesz go pan sprzedać? Zapytała dama nieśmiało, zarumieniona się, jakby uczuła, że zapytanie to było nieestosowne. Dość było spojrzeć na niedźwie ubranego Maksa, aby przekonać się, że do tego kroku zmuszała go nędza.

— Co ma kosztować ten pies? Zapytał słutacy.

Maks mimowolnie zadzwyszał odrzekł: — Pięćdziesiąt marek, tarcie nie mógłbym go oddać.

Wart, wart, dodała dama: Wprawdzie nie miałam zamiaru kupowania psa, ale tylko wysłałam, aby mojego odnieśli. Było to poezwio, lubo słowemnie zupełnie podobny do pańskiego, posiadałam go rok, dopóki sama go strzegłam. Jednego dnia otworzyłam drzwi przez nieuwagę, pies wybiegł na ulicę i przepadł, pomimo bardzo starannych poszukiwań. Sądzę, że został skradziony. Na policyi opowiedziałam mi, że wiele psów w ten sposób ginie, handlarze wywożą je na wieś i skoro tam psu nieco się odpocznę, bez obawy sprzedają go napowrót do miasta i sprzedają na targu. Atż dotąd wszelkie moje poszukiwania były daremne i jeżeli pan zechceś mi sprzedać swojego, będę starała się przywrócić, aby zastąpić poniesioną stratę.

W milczeniu Maks odwiązał sznur i rzekł do słutącego:

— „Weź go“, ale więcej nie mógł wymówić, tak był mocno strapiiony.

Pies widocznie musiał to zrozumieć, bo skomlął boleśnie zwrócił się do pana, jakoby go żegnał.

Dama wyjechała z sakiewki 50 marek i wręczyła je malarszowi. Mechanicznie ścisnął je w rękach. Chłód metalu zmniósł go do zadzierania, a może przypała mu na myśl ona historia Judasza i 30 srebrników otrzymanych za zdradę. Ale tu, co trzymał w ręku było jego życiem i dalszym bytem. Silnie ścisnął ten pieniądz, jedyny środek ratunku.

— Czy mogę pana prosić o markę i poświadczenie od podatku, zapytała uprzejmie dama.

— Markę ma pies na szyi — rzekł malarsz. Co zaś do poświadczenia podatku rzekł pani pozwolić, że przyniosę je z domu.

— Drobną rzecz. Przysięł jutro po nią do pana słutącego. Zechceś pan jedynie wskazać mi swój adres.

Młody człowiek zacerwieńił się aż po uszy. Ona przyśle do jego mieszkania, a potem jej opowie. Nie, na to on pozwolił nie może, raczej pragnie pozostać nieznanym.

Pierwszy najtańszy **Magazyn mebli** w Krakowie przy ulicy Floryańskiej l. 36, l. p.

KAJETAN DUDZIAK

połączone kompletne urządzenia pokoi oraz przyjmuje wszelkie roboty dekoracyjne i tapicerskie, po cenach możliwie niskich

kronice „Nowin”, nie odnosił się do pań-
skiego panoszenia. Pretensya pańska jest
nieuzasadniona, a nie widzimy zgola potrze-
by robić eszescągda reklamę pańskiemu pa-
nyonstwu. Mimowoli nauzasu się zreasu na
uwazy francuskie przyslawio, że kto tak nie-
potrzebnie *s'excuse, s'excuse*....

Z teatru. Na wesele przedstawienia
„Księża Niezłomnego”, kasa wyprzedzała
wszystkie bilety do ostatniego miejsca, p.
M. Tarasiewicz obczony zaszł po 4 tym
skiele deszczem kwiatowym. Wobec tego, że
głosina zankumilo arysty dobiega kucha,
p. Tarasiewicz wystąpi przed wyjazdem do
Warszawy w sobotę, jako: Benedykt w kom.
Szelekprza „Wiele hałasu o nic” tylko je-
dnokrotnie, w nieusieję i we wtorek, jako
Księża Niezłomny, w poniedziałek w roli
Fantasgo w dram. Stosackiego „Nowa De-
janira, oraz we śróde, jako Księża Wę-
gliński.

Oba te przedstawienia, t. j. w poniedziałek
i w śróde odbędą się po cenach popular-
nych.

Nasi piekarze i nasze pieczywo.

*Budne bułki. — Stosunki we lwowskich
piekarniach. — Nowy cennik. — Stanowisko
majstrów.*

Nieraz zdarza się nam w dziennikach czy-
tać kłopot konsumentów, którzy w pieczywie,
nabywanem w mniejszych piekarniach, zna-
leźli różne nieapetyczne „rodzyki”... Wy-
padki takie są jednak na szczęście dość
rzadkie, bo inaczej musielibyśmy chyba prze-
stać jeść kopne pieczywo i w domu sami so-
bie wyprodukować bułki, jak się po dwo-
rach wielkich praktykuje.

Pomijając jednak powyższe wypadki, jako
bądź co bądź rzadkie i nadzwyczajne, stwier-
dzamy z obawowaniem, że i tak prze-
bieg wszystkim lwowskim piekarzom tre-
ba zarzucić niedostatecznie czystą fabrykę
czy pieczonego. Komu tam zarzut wydaje
się nieuzasadniony, tego prosimy aby prze-
szedł kilka dni z rzędu bacnie oglądał *spodnią*
stronę spożywanego pieczywa, sąrowno ba-

lek, jak chleba. Z reguły znajdziesz towar,
wzowany od *spodu* *hłotem*, nieapetycznie szru-
dzony. Szeregowej bułki centowe i niekto-
re gatunki chleba pozostawiają wiele do ży-
czenia pod względem czystości spodów. Jent-
li w tem wina piekarni, czy też może pie-
czywo ulega zanieczyszczeniu podczas tra-
nsportu z piekarni do sklepów? Zdać się, że
i piekarnia winę ponosi, nie utrzymując czy-
sto pieców i układając pieczywo na podło-
że — a także sposób transportu oraz przecho-
wywanie pieczywa w sklepach nie odpowia-
da wymagom higieny. Mniejsza zaręba o
przyczyny; konsumenta obchodzi tylko fakt
— a smutnym faktem jest, że otrzymujemy
często, zbyt często, pieczywo zabrudzone od
spodu.

Piekarnie nasze niestety na ogół nie sto-
ją na wysokości sztuki piekarskiej. Jeszcze
Kraków ma pieczywo nie najgorzej, ale pro-
wincjonalne piekarnie, poza się Boże, jak
nie raz partacz! Ale Kraków nie dorównuje
jeszcze Wiedniowi na punkcie białego pie-
czywa. W każdym zaś razie przedsiębior-
czość krakowskich piekarzy dawnie się
przedstawia, jeśli swawimy, że wagoniom
sprowadzany jest do miasta obcy chleb z
Morawy!

Ale na poczętek naszą powiedzieć sobie
możemy, że u nas w Krakowie jeszcze ideal-
ne stosunki panują w porównaniu do Lwo-
wa. Czytamy bowiem w dzisiejszych dzien-
nikach lwowskich notatkę:

„Dopiero teraz komisya, która przed kil-
koma miesiącami dokonała rewizyi piekarni
lwowskich, zdążyła sprawozdanie z tych re-
wizyi i to dopiero w sekcyi IV rady miejskiej.
Sprawozdanie to pełne jest przerażających
faktów. Wystarczy powiedzieć, że na 116
piekarni, istniejących we Lwowie, komisya
znalazła 90, jako bezwarunkowo nie nad-
ających się do prowadzenia w ciebie piekar-
stwa. W jednej piekarni żydowskiej znalazła
komisya na workach z mąką, przesmarzoną
do wypiekania... trupa dziecka! Sprawo-
zanie komisji ma być dopiero przedmiotem o-
brad rady miejskiej; a tymczasem wszystkie
te 90 piekarni funkcjonują dalej i zaopatrują
miasto w pieczywo”.

Dobrego apetytu życzymy Lwowianom. —

Ale gdyby i w Krakowie dokładnie zbadać
stosunki w pomniejszych piekarniach, spety
by także niejętnego odzied!

Robotnicy piekarscy w Krakowie dają o-
sobienie do zmiany cennika. Przed kilku
dniami na zgromadzeniu piekarzy uchwalono
dla białych chleba następujący cennik:

- 1) Czas pracy ma trwać 10 godzin na
dobę.
- 2) Każdy zatrudniony robotnik ma mieć
jedną dobę w tygodniu wolną.
- 3) Płaca tygodniowa ma wynosić: a) dla
piekarzów 30 kor., b) dla mistrza 24 kor.,
c) dla pomocników 20 kor.

W sprawie postulatów czeladzi piekarskiej
toczą się od poniedziałku pertraktacje maj-
strów z czeladzią, w których pośredniczy ra-
dca magistratu p. Uczukowski i inspektor
przemysłowy p. Kromer.

Wezwarte odbyło się w tej sprawie o-
gólne posiedzenie majstrów. Po długiej dy-
kusyi uchwalono postulat czeladzi, co do
znaznia kwiatu robotniczego i mają odrębne
bezwzględnie.

Co do płacy majstrów zdaje się wyjadnie-
nia od czeladzi, czy ich żądania w tym kie-
runku obejmują wygórowanie maksymalne,
czy minimum, od którego nie odstąpią. W
sprawie 10 godzinnego dnia pracy, będą r-
wizyjnie toczone się dalej pertraktacje, gdyż
obecnie trwa dzień roboczy wprawdzie 12
godzin, ale w tem jest 3 godzin przerwy.
Chodzi więc o to, jak długi liczą odpoczy-
nek czeladnicy w żądanym 10 godzinnym
dnia pracy. Na wolny 24-godzinny odpoczy-
nek raz w tygodniu żądają się majstrowie
z tem, aby tym dniem była znowa nie-
działa.

Natomiast zdaniem czeladzi odrębnie do
uczniów, aby byli używani tylko do pracy
zawodowej i pożyłani regularnie do szkoły
wieczornej — majstrowie pomieili zupełnie,
twierdząc, że ta sprawa jest uregulowana u-
stawą przemysłową i pozostaje pod ścisłą
kontrolą magistratu, więc interwencya czel-
adzi w tym kierunku jest zbędna.

Ninon de Lenclos.

—@—

*Osobistość Ninon. — Jej piękność. — Po-
chodzenie. — Ojciec i matka. — Uprzejma
kobieta. — Wyższa szkoła miłości. — Hra-
bia Coligny. — Wielki Kondusz. — Do-
cip Ninon. — Epizod charakterystyczny. —
Spis Leporela. — Syn wylosowany. — Tra-
gedya między matką i synem. — Ostatni
lochanek Ninon. — Łaska ośmieszająca.
Iniej. — Listy do margrabiego de Sevigne. —
Ninon o miłości. — Czysta Ninon.*

(Dokończenie).

„Tej drobnej próżności nie powinienem
mi brać za złe. Kiedy żądałeś odemnie
dowodu miłości, miałam wówczas lat 79
i jeden miesiąc. Chciałam żeby opowiada-
no o Ninon, że ona jeszcze w osmdziesiąt-
ym roku życia zażyła szczęścia miłości, a
właśnie wczoraj w nocy skończyłam
lat 80”.

Stosunek panny Lenclos do młodego
markiza de Sevigne, któremu zawdzięcza-
my owe sławne listy Ninon, miał miejsce
w 60 roku jej życia. Już ojciec młodego
margrabiego należał do wielbielców Ninon,
co zresztą nie szkodziło jej przyjaźni z

sławą pań Sevigne. Początkowo udzia-
lała wskazówek jej synowi, który kochał
się w pewnej trabinie, później się sama
nim zajęła. Jej listy są prawdziwą *ars a-
mantis* (sztuka kochania), prawdziwym po-
ręcznikiem miłości. Dowodem wytwor-
zonego *esprit* wielkiej mistrzyni w szlacie mi-
łości jest usterki, jakie poniżej przytaczamy
z jednego listów do młodego markiza:

„Ludzie twierdzą, nie wiem z jakiej
dźwigni przyczyn, że jest hańbą obopól-
na skłonność, jaką natura obdarza obie
płci ku sobie, tymczasem dobrze wiedzą,
że jest głosowi natury oprzeć niepodobna.
Cóż tedy czynia, aby wyjść z tego kłopotu?
Otoż wpadli na myśl, aby ponizają-
ce przekonanie, że tylko popędy zmysło-
we zadowalniają, osłonić pozorem czy-
sto duchowej skłonności. Wreszcie uważa-
ją za istotę miłości to, co sobie sami wy-
myśliли, aby zakryć i usprawiedliwić wy-
skątłą stronę tego uczucia. W początku swe-
go stosunku sądzą zakochani, że ożywiali
ich najdelikatniejsze uczucia. Gubią się w
metafizycznych zachwytach i ekstazach.
Myśl o własnej doskonałości odurza ich.
Lecz niebawem natura domaga się swoich
praw. Mimo wszystkie wykryte i frazesy,
ostatecznie trzeba dać otwarty wyraz ser-
cowym poglądom — i wreszcie uadachodzi
dzień, w którym ta dobra parka przeko-

RUM AROMATYCZNY Litr od **R. Marczyńskiego**
w składzie fabrycznym (Probiernia Floryańska 32). 58 ct. największej w Krakowie i okolicy
parowej fabryki wódek. — ZWIERZYŃC

Niepoprawne fiołki.

Pisaliśmy już kilkakrotnie o dwu młodzieńcach W. i M., byłych uczniach gimnazjalnych, którzy dopuścili się szeregu smacznych i sprytnie obmyślanych oszustw.

I tak pod koniec ubiegłego roku, pod pozorem urządzania wieczorku palatyotnego, raz w Sokole krakowskim, a później i podgórkim, naciągali obiecujący młodzieńcy kilkunastu pływali na różne kwoty, rzekomo na cele dobroczynne i zebrane pieniądze rozdawali.

Obaj pochodzą z uczuciowych i poważnych rodzin, policya więc chciała sprawę ułagodzić po cichu, w nadziei, że lekkomyślni młodzieńcy zwrócą się z bezdroży.

Ale już w kilka tygodni później, pojawiły się na ulicach Krakowa mistrowe plakaty, donoszące o „**raucie fałszywemu**” na cele dobroczynne i wzywające do składania na ręce komitetu. Tym „komitetem” byli znomi wyż wymienieni młodzieńcy, którzy tym razem znowu wydrukowali odezwę, zaproszenia i bilety i rozdawali je poważnym osobistościom, a wydrukowane pieniądze, w kwocie około 300 koron, obrócili w znacznej części znowu na cele te same.

Oszusta było tak śmiało, że policya musiała wdrożyć śledztwo; wprawdzie chłopcy pozostawili na wciśnięcie, ale sprawę oddała do sądu. Młodzieńcy w śledztwie okazali skrupuły i ze łzami przyrzekli poprawę... Niktby nie wątpił, że przecie chłopcy się poprawią i zaprzestaną przynosić wstyd swym poważnym w mieście, a sprawkami temi boleśnie dotknęli rodzinom. Niestety nadzieja zawiodła. Władze wpadły na trop nowego oszusta tak zuchwałego, że trzech tych młodzieńców traktowało, jak zwykłych złodziejków społeczeństwa i dłużej tolerować ich sprawek nie można.

Oto młodzieńcy ci: Antoni Wilusz z Podgórzka i Edward Murdyński z Krakowa, wnieśli podanie 80 z. m. do Zarządu Tow. Szkoły Ludowej, które podpisał na zwiekim Stefan Gawronski, aby „komitetowi mandolinistów” wręczyło Tow. dwie puszki, z którymi delegaci kwestowali bę-

da na festynie w parku dra Jordana na „**lar narodowy** 8-go Maja”. Sekretarz T. S. L., prof. Januszewski, wręczył istotnie dwie puszki rzekomu Gwrońskiemu, którym był Wilusz. Mając puszki w ręku, przyjaciele kupili sobie bilety pierwsze klasy, wsiadli do pociągu — i Murdyński i kwesował w wagonach na przestroni Kraków Bochnia i z powrotem, zaś Wilusz w pociągu z Płaszowa ku Skawinie.

Murdyński wysiadł następnie w Płaszowie i tutaj na dworcu zbierał znowu datki od podróżnych. Zwrócił to uwagę agenta policyjnego, eksponowanego w Płaszowie p. Czupala, który znając sprawki M. zażądał od niego legitymacyi, że jest upelnomocniony od Tow. S. L. do zbierania składki. Wtedy wydało się oszustwo, tem bardziej, że pieczątkę na puszkę była naruszoną, a pieniądze wybrane. Wobec tego M. natychmiast aresztowano.

Pol godzinę później przejechał do Skawiny drugi fiolek: Wilusz, również z puszką naruszoną. Widożnie obaj wyznaczyli sobie w Płaszowie „rendez-vous”. Wilusza odstawiono do podgórkiej ekspozytury policyi, a radca policyi Kosztarzewski po spisaniu protokołu pozostawił go na wolnej stopie.

Murdyńskiego pociągiem przywieziono do Krakowa i umieszczono „pod telegrafem”. Dla rodziny niepoprawnych chłopaków jest to cios okropny, bo ta ostatnia ich sprawa przebrała miarę.

Raportuar teatru miejskiego.

Niedziela: „**Książę Niezłomny**”, trag. w 9 obrazach Calderona de la Barca, przekład J. Słowackiego.

Poniedziałek: „**Nova Dejanira**”, dramat w 5 aktach J. Słowackiego (przedstawienie po pularne).

Telegramy „Nowin” z Królestwa Polskiego.

Wybory w Królestwie.

Warszawa. Dnia odbył się wybór trzech ciego posła z gubernii kieleckiej. Wybra-

ny adwokat Jaroński, kandydat stronnictwa narodowo-demokratycznego (przeciw hr. H. Potockiemu).

Zamach na Proskurkiewa.

Warszawa. (Pet. aj. tel.) W chwili, gdy wczoraj wieczorem dyktator ruchu kolci nadwładzających Proskurkiewa wsiadł do doróżki z 2 urzędnikami, rzuceno na niego bombę. Proskurkiewa ranny, obaj urzędnicy zabici, 8 innych w pobliżu się znajdujących osób ciężko rannych. Doróżka i okna pobliskich domów zniszczone, a konie zabite. (Proskurkiewa jest jednym z najbardziej znienawidzonych ros. „działaczy” w Królestwie. Przyp. red.)

Bomba w Bocoanowie.

Warszawa. W Bocoanowie rażono bombą wgnach policyi. Wybuch zranił dwóch policjantów.

Z CARATU.

Zmiana gabinetu w Rosji.

Petersburg. I dzisiaj nie ma jeszcze urzędowej wiadomości o ustąpieniu hr. Wittego. „N. Wremia” dowiaduje się, że Witte powołany został wczoraj do Carskiego Sina, gdzie mu car doniósł o przyjęciu dymisji. Pismo to uważa za prawdopodobne, że utworzenie nowego gabinetu nastąpi dopiero po otwarciu Dumy państwowej. „N. Wremia” donosi dalej, że kurację następująca lista ministrów. Na liście tej figuruje, jako minister oświaty b. dyrektor departamentu dla ewidencyi not państwowych, ks. Golicyn, minister skarbu Kokowcew, minister spraw zagranicznych Izwolski, handlu Ruchlow, kopał państwowych Schwanebach, inni ministrowie mają pozostać na dotychczasowych stanowiskach.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Potwierdza się, że dymisja hr. Wittego została przyjęta. Jako członków nowego gabinetu, Goremikina, wzmieniają dalej Styszyńskiego, jako ministra rolnictwa i był. ministra spraw wewn. hr. Ignatiewa, jako nadprokuratora synodu.

London. D. „Daily Telegraph” donoszą z Petersburga, że — jak się obecnie okazuje — Durnowo został usunięty bez wiadomości Wittego. Było to już oddawna uchwalone, tylko dwór wobec Wittego zataił te decyzje. Witte podał się do dymisji, rzucając, że Durnowo zostanie na stanowisku.

Zwołanie Rady państwa.

Petersburg (Pet. aj. tel.). Rada państwa użazem carskim została zwołana na 10 b. m.

Strejk w Rydze.

Ryga. (Pet. aj. tel.) Proklamowano tu strejk powszechny nie udał się w 244 fabrykach, zastrejkowano tylko w 87 fabrykach. Zarządzenia władz i policyi zapobiegają przerwie w handlu. Porządku nie rozklócono. Wczoraj w wielu fabrykach robotnicy zaczęli palić w piecach, prawdopodobnie więc dziś stanął do pracy.

Z Finlandyi.

Helsingfors. Biuro Ritzauna donosi. Projekt senatu dotyczący nowej ordynacyi wyborczej przyjęto w Petersburgu z kilkoma małemi zmianami. Propozycja sena-

nuje się ku swemu niezmiernemu zdziwieniu, że po wielu objadach znalazła się na tym samym punkcie, od którego chłop by rozpoczął tam, gdzie oni skończyli. Pewna cnotliwa, dama, której wykladałem te tezę, wpadła w furję. Co? — krzyknęła oburzona — więc poci twierdzi, że cnotliwa osoba z uczuciowym zamiarem małżeństwa tylko spełnia prawo natury? Wierze pani sądzi, że ja, którym z cnoty trzy razy wychodziła za mąż, dla tego oddzielałam się od moich mężów. Aby zyskiwać na przyjemności? Mylisz się grubo. Spełniałam należyte obowiązki małżeńskie, ale spełniałam je powoli, narzekając na natarczywość mężczyzn. Uczucie kobiety nie sądzi inaczej.

Przerwałam jej:

— Wniosek, jaki pani wyprowadzasz, jest właśnie potwierdzeniem tego co pani mówiłam. Tu tylko zachodzi pewna okoliczność, mianowicie, że skłonność wzajemna i małżeństwo, są to jedne i te same fazy życia, z tą drobną różnicą, że małżeństwo wymaga o jedną ceremonię więcej. Dama obraziła się wielce i krzyknęła, że obok lekomyślności dopuszczam się i blasfemii. Pozem odeszła. Ale pomyśl pan, tylko (pisała dalej) Lenclos do nagrabiego, ta cnota chodząca tak gorliwie spełniała obowiązki małżonki, że trzej mężo-

wie jej sił i zdrowiu w bardzo krótkim czasie zeszli do grobu.”

Ale Lenclos nie ma w sobie cynizmu. Umie ona najsuubtelniejszą treść miłości wydobyć na jaw. Pisze: „Czy może być rozkoszniejsze uczucie jak wyznanie kochanka, o którym wiemy, że nas kocha? Albo czy nie stanowi niebiański słodyczy od opór kobiety, która się prosi, aby nie nadużyto jej ułności? Czy ten głos dręczący nie przejmując nas zachwytem?”

W dniu 17 października 1705 roku, w 90 roku życia zmarła Ninon de Lenclos, najwspanialsza mistrzyni miłości, jaka kiedykolwiek istniała na świecie.

Szczególny epilog. W dniu zadusznym w r. 1751, była na dworze francuskim, że, panie dworu modliły się mając przed sobą trupią czaszkę ozdobioną wstęgami i kwiatami. Królowa ujęła w tym celu czaszkę Ninon de Lenclos i nazwała ją: „Ma belle mignonne”.

Czaszka z wyszczerzonymi zębami — to miała być Ninon Lenclos! Gdzież znikły owe uroczyste usteczka, tak spragnione całunka?

K O N I E C .

Szkola tańców Z. GRUSZCZYŃSKIEGO, Kraków, Ryjska 10

tu w sprawie prawa głosowania przyjętą została bez zmiany, tak, że czynni wojownicy nie mają prawa wyborczego. Car przyjął także propozycję co do uregulowania kwestyi używania języka rosyjskiego w biurach rządowych.

Powstanie hr. Potockiego do Wiednia.

Wiedeń. Najważniejszą politycznym odniesieniem dnia jest, że ks. Hohenlohe wystosował pismo do namiestnika Galicyi hr. Potockiego, by przybył do Wiednia. Hr. Potocki natychmiast wyjechał i dziś będzie konferował z prezydentem miast. Zważywszy, że przywódcy polscy rozpoczynają się naradzać, zapewne wkrótce podjęcie się między rządem i Księciem polskim poważne rokowania, których celem będzie: 1) by w kwestyi reformy wybaczenia dojść do kompromisu, 2) by hr. Diez-duszycki wstąpił do gabinetu.

Wiedeń. „Puls. Correspond.“ donosi: Namiestnik hr. Potocki przybywa dzisiaj do Wiednia, by wziąć udział w zapowiedzianych konferencyach z ks. Hohenlohego z przywódcami polskimi.

Wybory na Węgrzech.

Budapest. Dotąd znany jest wynik 388 wyborców. Wybrano 238 członków stronnictwa niezawisłości, 68 konstytucyjnego, 80 ludowego, 1 nowej partii, 1 narodo-wego socjalistę, 6 Saksoszyków, 4 Serbów, 14 Rumunów, 8 Słowaków, 3 demokratów, 5 dzikich. Zachodzi potrzeba 11 wyborów ścisłych i 4 ponownych.

Budapest. Posłowie Saksoszyccy mają wstąpić do stronnictwa konstytucyjnego.

Strejk w Witkowicach.

Opawa. Ponieważ centralna dyrekcyja hut w Witkowicach odrzuciła żądanie przycięcia z powrotem wydolonych robotników, prawdopodobnie dziś będzie proklamowany w Witkowicach strejk powszechny. Wczoraj spęczyła w hutach praca w dwóch trzecich częściach. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Opawa. Liczba strejkujących wynosiła wczoraj 10,000. Przed i po południu odbywały się zgromadzenia przy udziale 8,000 robotników. Wybrano na nich deputatów z trzech członków, która zwróciła się do dyrekcyi centralnej z żądaniem, aby wydali w ciągu 48 godzin zostali przycięci napowrót do pracy, albowiem w przeciwnym razie będzie proklamowany strejk jeneralny i postawione będą dalsze żądania. Przedstawione dyrekcyi oświadczyły gotowość przyjęcia wydolonych robotników po 6 tygodniach, jeżeli praca będzie natychmiast podjęta i danem oświadczenie, że wstrzymują się od pracy w dniu 1 maja tylko polityczną manifestacją na korzyść reformy wyborczej, a nie były zwrócone przeciw zarządom fabryk. Deputacyja robotnicza odrzuciła te propozycje. Dzisiaj przybywa z Przemyśla inspektor przemysłowy celem wdrożenia po-ręczeń między dyrekcyami a strejkującymi. Spokoju dotąd nie zakłócono.

† Dr Antoni Kalina.

Lwów. Umarł nagłe na udar sercowy w 60 r. życia prof. Uniw. lwowski dr. Antoni Kalina, członek krak. Akademii Umiejętności.

Pogrzeb w niedzielę o godz. 3-ciej po południu.

Strejki i łasyaty.

Paryż. Z kilku miejscowości, w których robotnicy onegdaj po 8 godz. pracy opuścili warsztaty, donoszą o wydaleniu wie-

lu robotników. Z tego powodu robotnicy proklamowali tam wczoraj strejk.

Paryż. Właściele warsztatów samochodowych w Paryżu wydali robotnikom, ponieważ onegdaj wczoraj po 9 godzin pracy opuścili warsztaty.

Bomba w Paryżu.

Paryż. W pobliższym łasku wybuchła wczoraj naszywa piekarnia, która niosła dwóch młodych Rosyan. Jeden z nich, Striga, zginął, Sokolow, jest ciężko ranny. Znalezione przy nich jeszcze druga bomba.

Paryż. Anarchista Striga niosł przy sobie trzy małe okragłe bomby. Jedną z nich wybuchła. Wybuch roznosił Stridzie brzech tak, iż wnetrżności wypłynęły. Jego towarzyszowi Sokolowski oderwał wybuch nogę. Przewieziono go do szpitala, gdzie go przesłuchali sądzia śledczy. Sokolow podaje, że liczy 26 lat i jest słuchaczem szkoły górniczej. Obaj są Rosyanami. Dwie bomby, które nie wybuchły, odniesiono z wielką ostrożnością do miejskiego laboratorium. Poglaska, jakoby razem z nimi stał jeszcze trzeci anarchista, który zdołał uknąć, nie potwierdza się. Sądzą, że Striga i Sokolow przybyli do Paryża w drodze do Charenton zwolki Strigi przewieziono do trupiarzni.

Paryż. (Aj. Havasa). W pomieszkaniu laboratorium Girard, spowodował eksplozję bomby Strigi. Działalność była straszna. Rany Sokolowa są śmiertelne. Od-mawia on wszelkich wyjaśnień.

Rewizje w rewolucjonistach.

Paryż. (Aj. Havasa). W pomieszkaniu Wiktora Sokolowa i Zofii Sternskiej, u której mieszkał zraniony Sokolow, powzięto rewizje domowe. Znalezione wiele dokumentów, adresów i chemikali. Wiktora Sokolowa jest rodowitym Rosyaninem, liczy lat 32. — Sternska, również Rosyanka, liczy lat 21. Tożsamości Strigi jeszcze nie stwierdzono.

Paryż. Wczoraj wieczorem odbyło rewizję w pomieszkaniu dra Rubanowicza. Znalezione jego listy do żony oraz tekst obrony, ogłoszonej przez adwokata Tambowa, na rzecz dwu rosyjskich rewolucjonistów, których stracono. — Policja przedsięwzięła dalej rewizje domowe u krewnych Sokolowa i siostr Sukuwów. Rezultat rewizyji dotąd nie jest znany. Obie siostry aresztowane.

Clemenceau.

Lion. Minister Clemenceau wygłosił tu wczoraj mowę na bankiecie, w której wskazywał na trudności, na jakie napotyka gabinet. Poruszył kwestyę marokkańską, a następnie wywoził: Siarano się wywołać wojnę domową. Ołicerowie nie chcieli popierać rządu przy inwentaryzacji kociół, a sędziowie ich uwalniali. Do tego przyłączyli się obirzmy strejk, popie rany pogłoszone przez partye reakcyjne, które spodziewały się zapomocy strejku i powołania obalbi republikę. Była więc wojna domowa na prawo i na lewo. — Omsławiając sam strejk, odparł minister zarzuty, stawiane mu z powodu używania wojska. Z początku nie chciał on używać wojska i zwracał się do przywódców ruchu. Gdy jednakże apel ten pozostał bez skutku, musiał użyć pomocy wojska.

Należy zważać na zinną krew i cierpliwość wojskowych, że nie przyszło do rozlewu krwi. Minister podziwiał się, że przy zbliżających się wyborach, wyborcy dadzą wyraz swojemu sądowi o powyżej przedstawionych machinacjach. W końcu podniósł minister także kwestyę obalbiach rewizji, które wykazały, że ka. Ołenski i partya przeciwrpublikańska, stała w związku ze strejkami.

Francya i Anglia.

Paryż. Prezydent Fallières wydał wczoraj bankiet na cześć kłosa angielskiego w pałacu elizejskim. Fallières wygłosił toast, w którym powiedział, że Francya widzi w częstych odwiedzinach kłosa angielskiego cenny dowód serdeczności stosunków łączących oba państwa, którym przynajmniej udzielił on szczerze, że mogą w tym samym duchu pracować w interesie cywilizacji i pokoju. Król angielski w odpowiedzi dał wyraz radości, jaką odczuwa podwładnym każdego swego pobytu we Francji, której żyje największą przychylności i powodzenia. Jest rzeczą pewną, że to entente cordiale przyczynia się do utrzymania pokoju.

— 0 —

Nowy prezydent gabinetu

Wiedeń. Cesarz zaprzysiął dziś ks. Hohenlohego jako prezydenta gabinetu.

Samobójstwo generał-majora.

Wiedeń. Generał-major w stanie spoczynku Lutwik Breda, b. adjutant arcyksięcia Alberta usiłował dziś odebrać sobie życie dwoma wystrzałami z rewolwera. Breda odniósł poważne zranienia. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Katastrofa budowlana.

Wiedeń. Przy przebudowie żewity tramwajów miejskich w X dzielnicy zapadła się więzanie dachu, przezem 12 robotników odniosło ciężkie rany.

Ustąpienie arcyks. Rainera.

Wiedeń. Arc. Rainer wydał do obrony krajowej rozkaz potęgowany, w którym dziękuje za dotychczasowe poparcie go w wykonywaniu ciężkiej służby.

Wielki pożar w magazynie.

Wiedeń. W magazynie konfekcyi damskiej Zwiebska na Kunsterstrasse wybuchł dzisiaj rano pożar z niewiadomą przyczyną, który po kilku godzinach ugaszono. Szkada wynosi 100.000 kor.

Prosimy odnowić prenumeratę

Każdy nowy abonent otrzyma bezpłatnie wysocy interesujący satyryczny kalendarzyk „GDY NAROD DO BOJU“

ze znakomitami karykaturami. Prenumerata „Nowin“ wynosi w miesiącu miesięcznie 1 K 40 h, na prowincyi 1 K 50 h; — kwartalnie 4 K 30 h, względnie 4 K 50 h.

Baczność! Każdy nowy abonent, który złoży prenumeratę wprost w administracji „Nowin“ (możn. z powyżej przesłanej należytości markami w liście) otrzyma bezpłatnie satyryczny wydawnictwo „Gdy naród do boju“ z wybitnymi karykaturami na te rosyjskie stosunki.

Skład fortepianów W. BARABASZ

Kraków, L. 39, i p. Lila A-B

(Dom W-nego WL Fiebersa)

Kamienica narożna jednopiętrowa 9 okien frontowych, na przedmieszcziu Krakowa, na bardzo dogodnych warunkach jest do sprzedania. wiadomość w administracji „Nowin“ od 3-16 po południu.

Tani sklep chrześcijański „Pod Kościuszką“

— Krakowie, ulica Mikołajska L. 1.

połącza na obecną porę: Materyo modne weloniane, volle, batysty, żefry kratony, perkalę, satynę i t. p. — Bluzy i halki gotowe — Franki oraz bieliznę sutową. — Bliźnina damska i męska własnego wyrobu. — Krawaty w najnowszych fasonach. — Wyprawy ślubne. — Ceny bardzo niskie i stałe. — Pókił wysła się do wrażliwa i opłaconą. Sklep w niedzielę i święta zamknięty.

potrzeba do krawieczyzny.
Wiadomość: Kraków, Rynek
główny 15. III. p. 247

